

EN FÖRBÄTTRAD FÖRPACKNINGSSINSAMLING – nya roller för kommuner och producenter

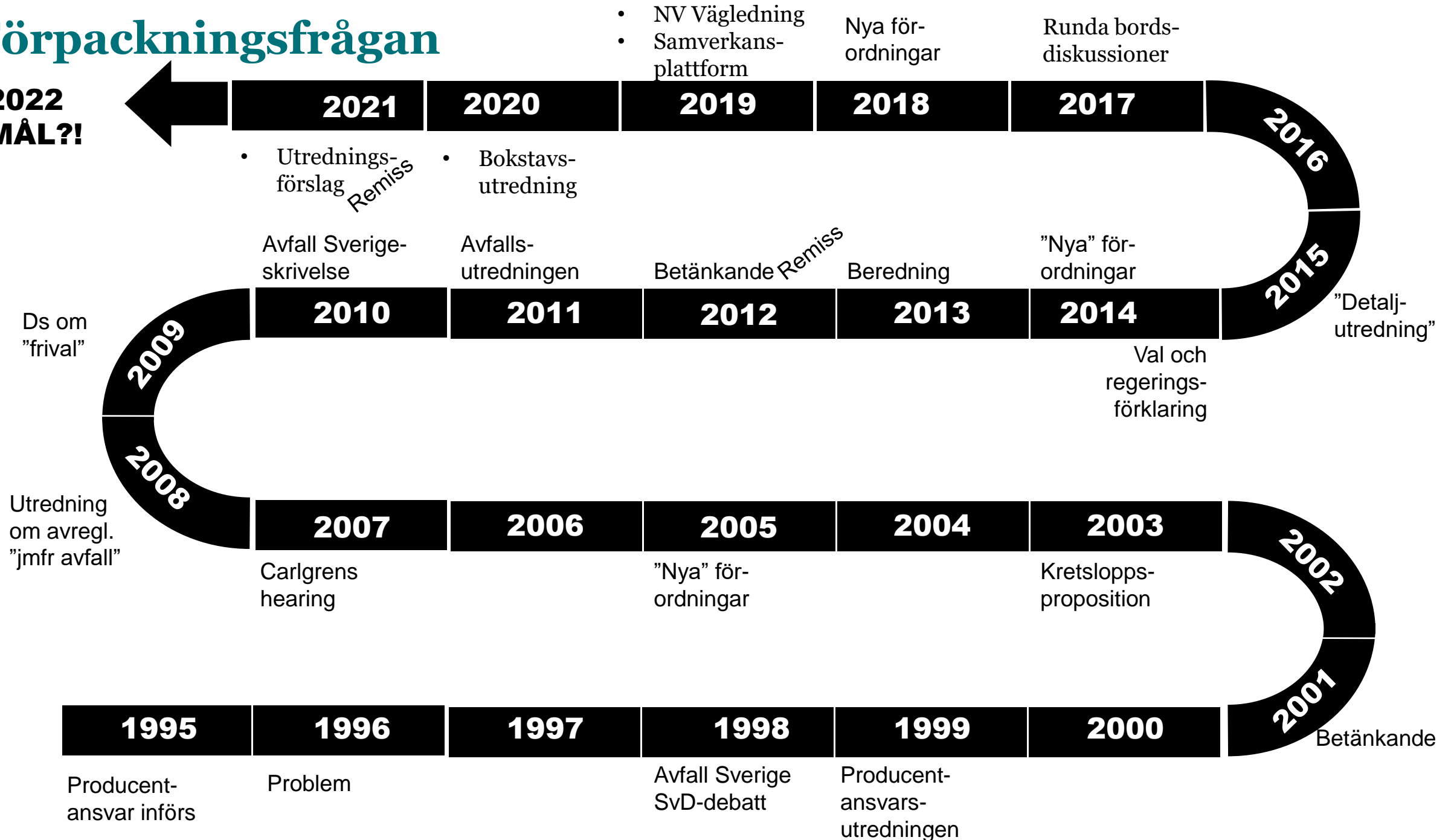
PM från Miljödepartementet november 2021

AVFALL SVERIGE

Förpackningsfrågan

**2022
MÅL?!**

Minimi-kraven och Cirkulära Ekonomipaketet

- Krav på utökat producentansvar i avfallsdirektivet senast 2023
- Åtminstone papp, metall, plast och glas
- Förpackningar ska av brukaren skiljas ut från annat avfall och vara ”nominellt tomma”
- Undantag FA
- Krav på samlingsinfrastruktur och att producenterna ska stå för kostnaderna, genom differentierade avgifter, utan vinstsyfte
- Utan begränsning till ”lönsamma” områden
- Materialåtervinningsmål EU

Återvinningsmål

	Återvinning 2020	Mål 2025	Mål 2030
Glas	94%	90%	90%
Plast	34%	50%	55%
Papper	78%	85%	85%
Metall	83%	70%	80%
Totalt	61%	65%	70%

Förslag förpackningsutredning

- Producenterna ekonomiskt ansvar för insamling och behandling
- Kommunerna operativt insamlingsansvar från
 - hushåll (senast 1 jan 2026)
 - samlokaliserade verksamheter (senast 1 jan 2026)
 - allmänna platser (från 1 juli 2026)
- I kommunernas ansvar ingår även:
 - tillhandahålla omlastningsstationer
 - lämna förpackningsavfallet tillgodkända producentorganisationer utifrån marknadsandelar
 - Ta fram lättillgänglig information

Krav på insamling

- Fastighetsnära insamling
 - förpackningar av papper/kartong, plast, glas och metall
- Lättillgängliga platser (publika insamlingsplatser)
 - övriga förpackningar, t.ex. trä och keramik
 - skrymmande förpackningar
- Krav på utsortering vid matservering

Bottentömmande behållare. FOTO: AVFALL SVERIGE.

Verksamheters förpackningsavfall

- En insamlingspunkt per kommun
- Ytterligare en per 200.000 invånare i kommunen

Utbyggnad av FNI

- Infasning i tre etapper
 - 1 jan 2024 (Anmäl till NV senast 31 maj 2023)
 - 1 jan 2025 (Anmäl till NV senast 31 maj 2024)
 - 1 jan 2026 (då ska alla hushåll ha FNI)
- Om man anmäler FNI före 1 jan 2026 behöver inte alla hushåll ha FNI. Insamling kan ske via kvartersnära insamlingsplatser (ÅVS/”publika insamlingsplatser”)
- Kommun ska anmäla antal hushåll, samlokaliserade verksamheter etc samt utbyggnadsplan till NV
- NV fattar beslut senast 30 sep år 2023 resp 2024

Sekundärt kommunalt ansvar för behandling

- Om ej finns någon godkänd producentansvarsorganisation
- Ersättning ska utgå till kommunen

Insamling på allmänna platser

- Kommunen ska samla in förpackningsavfall på allmänna platser
- Normalt *ej* renhållaren som verkställer detta i kommunen
- Ingår *inte* i den ersättningsmodell som har föreslagits – behöver hanteras separat

Pengafrågan - generellt

- Naturvårdsverket beslutar, i föreskrifter, om producentavgifter utifrån kommunernas kostnader
- Naturvårdsverket fattar beslut om ersättning till varje kommun.
- Ersättningen betalas kvartalsvis
- Kammarkollegiet sköter utbetalningen till kommunerna

Kostnader och ersättning

- Kommunernas kostnader tas fram i en kostnadsberäkningsmodell (Naturvårdsverket ta fram föreskrifter)
- Ersättningen beräknas enligt formler i bilaga
 - Mängd insamlade förpackningar x schablonersättning per lgh/verks/småhus med FNI
 - Ersättning per ÅVS/lättillgänglig insamlingsplats för skrymmande förpackningar
 - Ersättning för information beräknas per invånare
- Schablonersättning för nio olika kommungrupper enligt bilaga (SKR:s gruppering)
- Kostnader för insamling på allmän plats enligt föreskrifter meddelade av Naturvårdsverket. Finns ingen schablon framtagen i dagsläget

Kostnader och ersättning

- Kommunerna rapporterar antal hushåll och publika insamlingsplatser
- Naturvårdsverket fastställer tonersättningen
- Tilläggsersättning kan ansökas om för fördyrande omständigheter
- Kvalitetsaspekter bör premieras

- Kostnadsschabloner kommer tas fram av NV i samråd med aktörerna

Mål

- För förpackningsavfall generellt är målet att materialåtervinningsgraden ska vara minst 65 % per år till och med 2029 och därefter minst 70 %
- Nedskräpningen av produkter av engångsplast ska minskat med 50 % till 2030 jämfört med 2023
- För förpackningar som består minst hälften plast ska i genomsnitt minst 30 % av förpackningsmaterialet bestå av återvunnen plast senast 2030

Remiss- och beslutshantering

- Avfall Sverige remisskonferens 10 dec
- Svar lämnas senast 7 feb 2020
- Beslut väntas i juni 2022
- Förordning träder i kraft 1 jan 2023, förutom:
 - 3/7 2024: återvunnet mtrl i plastflaskor
 - 1/1 2025: krav utformning dryckesbehållare
 - 1/1 2026: PRO får ej dela ut vinst till ägare

Promemoria

Miljödepartementet

En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller
för kommuner och producenter

M2021/02118

November 2021

AVFALL SVERIGE

Tack!